

Cuprins

<u>CUVÂNT ÎNAINTE</u>	5
<u>INTRODUCERE</u>	7
<u>ELABORAREA DEMERSULUI SOCIOLOGIC</u>	7
<u>1. DE LA LOGICA CONSTRUITĂ LA LOGICA RECONSTRUITĂ A INVESTIGAȚIEI</u>	8
<u>1.1. Spre o “metasociologie” sau analiza limbajului sociologic</u>	8
<u>1.2. Analiza prealabilă</u>	11
<u>1.3. Conceptele și operaționalizarea lor</u>	12
<u>1.4. Construirea obiectului sociologic</u>	19
<u>2. IMPLICAȚIILE EPISTEMOLOGICE ALE TEHNICILOR DE LUCRU ÎN SOCIOLOGIE</u>	26
<u>2.1. “Neutralitatea” tehnicilor ?</u>	27
<u>3. REGULILE INVESTIGAȚIEI SOCIOLOGICE</u>	32
<u>PARTEA I – TEHNICI DE INVESTIGAȚIE SOCIOLOGICĂ</u>	39
<u>ANCHETA SOCIOLOGICĂ</u>	39
<u>1. O ANALIZĂ ISTORICĂ A ANCHETELOR SOCIALE</u>	42
<u>1.1. PRINCIPALELE SAU “MARILE ANCHETE” SOCIOLOGICE</u>	49
<u>I. “Monografiile sătești” realizate de echipele conduse de Dimitrie Gusti</u>	49
<u>II. “Procesul de urbanizare în România” (1966÷1978, zonele Olt, Brașov, Iași și Vaslui)</u>	54
<u>III. “Anchetele ecologice” ale “Scolii din Chicago”</u>	55
<u>IV. “Viața socială într-un orașel” (Middletown)</u>	57
<u>V. Ancheta “Țăranul polonez”. (1908—1918)</u>	59
<u>VI. “Problemele umane în civilizația industrială” (Elton Mayo, 1933)</u>	62
<u>VII. “Fenomenul birocratic” (Michel Crozier, 1963)</u>	66
<u>VIII. Alte “mari anchete”</u>	69
<u>2. TIPURI ȘI FORME ALE ANCHETEI SOCIOLOGICE</u>	71
<u>2.1. Ancheta de explorare</u>	74
<u>2.2. Ancheta de diagnostic</u>	75
<u>2.3. Ancheta experiment</u>	76
<u>3. ETAPELE ANCHETEI SOCIOLOGICE</u>	78
<u>3.1. Organizarea anchetei</u>	78
<u>3.2. Culegerea și înregistrarea informațiilor</u>	85
<u>3.3. Analiza informațiilor</u>	92
<u>3.4. Valorificarea rezultatelor</u>	102
<u>OBSERVAȚIA SOCIOLOGICĂ</u>	107
<u>1. ARGUMENTE EPISTEMOLOGICE</u>	107
<u>2. OBSERVATORUL ȘI SUBIECTUL STUDIULUI DE TEREN</u>	110
<u>3. DE LA OBSERVAȚIA SPONTANĂ LA OBSERVAȚIA ȘTIINȚIFICĂ</u>	112
<u>3.1. Observația participativă</u>	117
<u>3.2. Tehnica “participantului observator”</u>	121
<u>4. GHID DE OBSERVAȚIE</u>	124
<u>TEHNICA DOCUMENTARĂ</u>	131
<u>1. STABILIREA BIBLIOGRAFIEI</u>	133
<u>2. TIPURI DE DOCUMENTE</u>	140
<u>3. DOCUMENTAREA STATISTICĂ</u>	149
<u>4. DOCUMENTE AUXILIARE (LITERATURA, PRESA, DOCUMENTELE FONETICE ȘI ÎN IMAGINI)</u>	156
<u>EXPERIMENTUL ÎN INVESTIGAȚIA SOCIOLOGICĂ</u>	167
<u>1. CARACTERIZARE GENERALĂ</u>	167

Miftode Vasile - Tratat de metodologie sociologică

1.1. EXPERIMENT ȘI "INTERVENȚIE SOCIALĂ"	169
2. ANALIZA CONCEPTUALĂ A MUNCII SOCIALE	171
2.1. Câmp social, interdependență, "echilibru dinamic"	174
2.2. Aplicarea practică a Proiectului de intervenție	177
3. TIPURILE EXPERIMENTELOR	180
3.1. Experimentul de teren	182
3.2. Funcțiile "grupului de control" în cadrul experimentului	187
3.3. Experimentul de laborator	189
3.4. Sociodrama și psihodrama	192
CONCLUZII	194
ÎNȚREVEDEREA ȘI INTERVIUL ÎN SOCIOLOGIE	195
1. TEHNICA ÎNȚREVEDERII	195
1.1. Tipuri de interviu și "întrevedere"	206
1.2. Etapele principale ale "întrevederii"	212
1.3. Cadrul teoretic al "întrevederii"	212
1.4. Pregătirea "întrevederii" și a "primului contact" cu subiectul-client	214
1.5. Avantajele "întrevederii" în raport cu alte tehnici de investigație	217
2. SPECIFICUL INTERVIULUI ÎN SOCIOLOGIE	218
ANCHETE BAZATE PE CHESTIONAR	227
1. ANALIZA CRITICĂ A CERCETĂRILOR PE BAZĂ DE CHESTIONAR	227
2. ETAPELE ANCHETEI PRIN CHESTIONAR	233
2.1. Stabilirea și delimitarea temei	234
2.2. Stabilirea obiectivelor	234
2.3. Mijloacele materiale necesare anchetei	234
2.4. DETERMINAREA POPULAȚIEI	234
2.5. Preancheta	235
2.6. Documentarea	235
2.7. Stabilirea ipotezelor	235
2.8. Construirea eșantionului	236
2.9. Redactarea formularului de chestionar	246
2.10. Pretestarea și definitivarea chestionarului	267
2.11. Aplicarea (administrarea) chestionarului pe teren	268
CENTRUL DE SOCIOLOGIE AL UNIVERSITĂȚII "AL. I. CUZA" IASI	275
2.12. Codificarea răspunsurilor	276
3. ANALIZA DATELOR	276
3.1. Redactarea concluziilor	278
4. SONDAJUL DE OPINIE – FORMĂ A ANCHETEI PE BAZĂ DE CHESTIONAR	279
4.1. Tipuri de sondaje de opinie	280
4.2. Utilizarea sondajelor: avantaje și dezavantaje	281
MĂSURAREA OPINIILOR ȘI ATITUDINILOR	283
1. CARACTERIZARE ȘI ELEMENTE INTRODUCȚIVE	283
2. TEHNICA SCALELOR	290
2.1. Construirea scărilor	293
2.2. Tipuri de scări	295
A – generale	295
B – speciale	296
3. TEHNICA TESTELOR	309
3.1. Etapele construirii unui test	312
3.2. Clasificarea testelor	313
3.3. Avantaje și dezavantaje	320
TEHNICA SOCIOMETRICĂ	321
1. ANALIZA TEORIEI SOCIOMETRICE	321

Miftode Vasile - Tratat de metodologie sociologică

2. APARATUL CONCEPTUAL ȘI TEHNIC.....	323
TEST SCOCIOMETRIC	331
4. TEHNICA SOCIOMETRICĂ – PRECIZĂRI.....	333
ANALIZA DE CONȚINUT.....	339
1. DEFINIȚII ALE ANALIZEI DE CONȚINUT	339
2. TIPURILE ANALIZEI DE CONȚINUT	341
3. ETAPELE ANALIZEI DE CONȚINUT	345
3.1. Pregătirea volumului de informații pentru analiză	348
3.2. Alegerea unităților și analiza propriu-zisă.....	348
3.3. Validitatea și fidelitatea analizei de conținut	353
3.4. Limite și dezavantaje ale analizei de conținut.....	353
3.5. Specificul analizei “discursului” înregistrat prin “întrevedere”.....	358
Raportul de analiză	362
4. SINTEZE METODOLOGICE.....	364
METODOLOGIA CERCETĂRII CALITATIVE A FENOMENELOR SOCIALE.....	369
1. TEHNICA „DESCRIERII FENOMENOLOGICE”.....	372
„ISTORIA VIETII” CA TEHNICĂ DE INVESTIGAȚIE SOCIOLOGICĂ	373
STATUTUL EPISTEMIC AL TEHNICII	377
Limitele „povestirii vieții” în cercetarea sociologică.....	377
ANALIZA INFORMAȚIILOR CULESE PRIN TEHNICA „POVESTIREA VIETII”.....	378
TEHNICA BIOGRAFICĂ– FORMĂ PARTICULARĂ A „POVESTIRII VIETII” –	380
APLICAȚIE PRACTICĂ-TEHNICA BIOGRAFICĂ ÎN STUDIUL ALCOOLISMULUI	381
METODA COMPARATIVĂ ÎN SOCIOLOGIE	383
COMPARAȚIA ȘI ANALOGIA	390
COMPARAȚIA ȘI OMOLOGIA.....	390
METODA TIPOLOGICĂ.....	391
TIPOLOGII CLASICE.....	392
PARTEA A IIIA – TEHNICI DE INTERVENȚIE SOCIALĂ.....	393
METODA CERCETARE – ACTIUNE.....	393
CONSTRUIREA TEMATICĂ A OBIECTIVULUI.....	394
IDENTIFICAREA SUB-PROBLEMEI ȘI A CONTEXTULUI CERCETĂRII.....	394
STAREA DE	397
ORIGINEA CERCETĂRII-ACTIUNE	399
ANALIZA INSTITUTIONALĂ.....	403
TEORIA ȘI METODA ACTIUNII ÎN ASISTENȚA SOCIALĂ.....	407
FILOSOFIA ACTIUNII – TEORIE ȘI METATEORIE.....	407
TEORIA ACTIUNII COLECTIVE	412
(PENTRU O HERMENEUTICĂ A ACTIUNII).....	412
DIMENSIUNEA HERMENEUTICĂ A ACTIUNII	418
METODA ACTIUNII ÎN ASISTENȚA SOCIALĂ.....	423
Teoria problemelor sociale	423
Situția inițială.....	427
“Sistemul – asistent social”	430
SISTEMUL – CLIENT. CLIENTUL SAU BENEFICIARUL ACTIUNII SOCIALE.....	432
ACTIUNE ȘI CREATIVITATE.....	437
TEORIA ȘI METODA REȚELELOR SOCIALE.....	439
I. ELEMENTE PENTRU O TEORIE A REȚELELOR SOCIALE	439
II. LIMITELE REȚELEI SAU ALE CONFIGURAȚIEI “SISTEMULUI DE REȚELE”.....	444
TIPOLOGIA ȘI FORMELE SOCIALE	446
REȚELE DE INTERVENȚIE ÎN FUNCȚIE DE “LANSAREA CERERII DE AJUTOR”	451

Miftode Vasile - Tratat de metodologie sociologică

<u>FORME DE INTERVENTIE</u>	458
<u>COMUNITATEA UMANĂ. INTERVENTIE ȘI REțele SOCIALE</u>	460
<u>TEORIA ȘI METODA „PROIECTULUI DE INTERVENTIE“</u>	462
<u>1. MODA PROIECTELOR SOCIALE ÎN PROCESUL DE TRANZITIE</u>	462
<u>2. TEORIA PROIECTULUI SOCIAL</u>	462
<u>1. STRUCTURA “CLASICĂ” A PROIECTULUI</u>	466
<u>4. CONTEXTUL DE REALIZARE A PROIECTULUI</u>	469
<u>5. DATA REALIZĂRII ȘI DURATA VALABILITĂȚII PROIECTULUI</u>	469
<u>6. MIJLOACE DE REALIZARE A PROIECTULUI</u>	470
<u>7. RAPORT DE REALIZARE (PARTIALĂ) A PROIECTULUI</u>	473
<u>8. DERULAREA PRACTICĂ A PROIECTULUI</u>	473
<u>9. STRUCTURA PROIECTULUI ȘI TEORIA ACESTUIA PRIN „SISTEME DE ÎNTREBĂRI” ȘI IPOTEZE</u>	477
<u>BIBLIOGRAFIE</u>	484
<u>CUPRINS</u>	492